

VÄRDEBESKRIVNING**Område av riksintresse för naturvård i Dalarnas län****Datum:** 2004-01-12**Områdesnummer:** NRO 20 129**Områdesnamn:** Markusfallet**Kommun:** Ludvika (2085)**Kartblad:** 12E SV**Area:** 12 ha**Naturgeografisk region:** 30a Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden.**Agrara kulturlandskapsregioner:** Södra Norrlands och norra Svealands skogsbygder.**Landskapsformer:** Vågig bergkullterräng med relativ höjd över 100 m.**Riksvärde:**

Naturbetesmark	Flora
Slätteräng	

Värdeomdöme: Representativ naturbetesmark och naturlig slättermark med hackslått och med lång kontinuitet. Art- och individrika växtsamhällen med arter som vårbrodd, darrgräs, ormrot, hirsstarr, ängsvädd och höskallra.

Markusfallet hör till de allra bäst bevarade finngårdsmiljöerna i länet, med en genuin kulturmiljö i kombination med en så gott som intakt slätterhävd.

Huvudkriterier: A, C, D**Stödkriterier:** Storlek, mångformighet, kontinuitet, representativitet, raritet, nyckelområde, funktion – betydelse för flora och fauna.**Förutsättningar för bevarande:** Slätter av viss f d hackslättermark kring övre gården bör återupptas, för att ytterligare stärka värdet och skönheten. Successiva röjningar av beteshagen bör fortgå i akt och mening att helt öppna detta parti. Områdets värden kan påverkas negativt av: Minskad eller upphörd jordbruks/betesdrift, skogsplantering på jordbruksmark, energiskogsodling, igenväxning, spridning av gifter eller gödselmedel, bebyggelse, nydikningar, täkt, luftledning, vägdragningar.**Säkerställande:** Större delen av området är med stöd av MB 7 kap 28 § avsatt

som Natura 2000-området SE0620124 Markusfallet.

Områdets huvuddrag: De strödda gårdarna vid Markusfallet ligger på olika höjd i Pundasbergets långa och delvis branta sydsluttning. Den översta gården - på 350 m höjd - ligger med en svindlande utsikt över åsarna söderut. Runt denna kringbyggda gård hålls odlingsmarken öppen, med såväl åkerlindor som gammal slåttermark i hävd. Ett stort parti gammal ängsmark efter vägen betas idag och kring övre gården och längs vägen ända ned mot nedre gården vid Kotjärnen slås en genuin hackslog.

Hackslogarnas och vägrenarnas vegetation varierar till sin karaktär på ett mosaikartat sätt, framför allt beroende på fuktighetsgradienten. Där finns allt från torr fårsvingeläng, glest trädbevuxen, risrik och örtrik stagghed till fuktig rished med lågstarrfuktäng i svackorna. Vid den övre gården står stora vårdträd av ek och lönn. Arter som kan nämnas är vårbrodd, darrgräs, ormrot, hirsstarr, ängsvädd och höskallra. Hagen betas och hackslogarna slås med lie.

Anmärkningar: Ingår i länsstyrelsens program för bevarande av natur- och kulturmiljövården i odlingslandskapet (obj. nr 85-20), i nationell bevarandeplan för odlingslandskapet (obj. nr 85-1) samt i länets ängs- och hagmarksinventering (obj. nr 85-1). Områdets norra del är även utpekad som riksintresse för kulturmiljövården (Markusfallet). Området berörs av riksintresse för friluftslivet (Säfsnäs-Grangärde).

Referenser:

Länsstyrelsen Dalarna, 1994: *Värdefulla odlingslandskap i Dalarna*.

Länsstyrelsen 1994. Falun.

Länsstyrelsen i Dalarnas län, 1993: *Dalarnas ängar och betesmarker*.

Länsstyrelsen. Falun.

Naturvårdsverket, 1996: *Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet*.

Stockholm.